

Сыр бойы

27 тамыз, сейсенбі 2024 жыл

№132 (20806)

Қызылорда облыстық қоғамдық-саяси газет. 1929 жылдың 1 шілдесінен шығады

www.facebook.com/syrboyi.kz/
www.instagram.com/syrboyi_kz
t.me/syrboyi_kz
twitter.com/syrboyi

/// ПРЕЗИДЕНТ

ТЕЛЕФОН АРҚЫЛЫ СӨЙЛЕСТІ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Ресей Президенті Владимир Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгімелесу барысында тараптар Қазақстан-Ресей ынтымақтастығының қазіргі жай-күйі мен перспективаларын талқылады.

Президенттер сауда-экономика және энергетика салаларында бұған дейін жоғары деңгейде қол жеткізілген уағдаластықтарды толықтай жүзеге асыру қажет екенін атап өтті. Сондай-ақ Владимир Путиннің Астанаға жоспарланған мемлекеттік сапарына дайындықтың сапалы болуын қамтамасыз етуге келісті.

Мемлекеттер басшылары халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер жөнінде пікір алмасты. Қасым-Жомарт Тоқаев Қазан қаласында өтетін БРИКС саммитіне қатысуға шақырғаны үшін Ресей Президентіне ризашылығын білдірді.

/// КОНСТИТУЦИЯ КҮНІ ҚАРСАҢЫНДА

КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ КЕПІЛДІКТЕР: МЕМЛЕКЕТ ПЕН ҚОҒАМНЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗІ

Конституциялық кепілдіктер – кез келген мемлекеттің құқықтық жүйесінің негізгі элементтері. Олар мемлекеттік жүйенің тұрақтылығын қамтамасыз етеді, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғайды, демократиялық институттардың жұмыс істеуіне жағдай жасайды және құқықтық мемлекеттің қалыптасуына ықпал етеді. Қазақстан Республикасында Конституция мемлекеттік құрылымның негіздерін, құқықтар мен бостандықтардың кепілдіктерін, сондай-ақ азаматтардың міндеттерін айқындайтын құқықтық жүйеде басты орынды алады.

1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған Қазақстан Республикасының Конституциясы – мемлекеттің негізгі заңы. Ол егемендік, аумақтық тұтастық, мемлекеттік билік бірлігі, демократиялық және әлеуметтік сынды мемлекеттік басқарудың негізгі принциптерін айқындайды.

Конституцияның негізгі міндеті – мемлекет пен қоғамның тұрақты қызмет етуінің құқықтық негіздерін қамтамасыз ету, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғау, сондай-ақ оларды жүзеге асыру үшін жағдай жасау.

Конституцияның негізгі сипаты – ол ең маңызды қоғамдық қатынастарды реттейді. Белгілі бір принциптерді жариялап қана қоймай, оларды тиімді жүзеге асыруға ықпал етеді. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев негізгі заңның айрықша маңыздылығына қатысты: «Тарих біздің адамдардың негізгі құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз ететін заңның салтанат құруына ұмтылғанын көрсетеді. Қазақстан Конституциясы әлемдік озық тәжірибе мен үлгісін, сондай-ақ тарихи және ұлттық дәстүрлерді қамтитын халық бірлігі мен мемлекетіміздің тәуелсіздігінің берік іргетасы болып табылады» – дей келе, Конституция азаматтардың мүддесіне табысты қызмет етіп, Қазақстанның одан әрі дамуына ықпал ететінін атап өтті.

2-бет

/// МЕРЕКЕ ҚАРСАҢЫНДА

БЕРЕКЕ БАСЫ – БАСПАНА

Конституция күні қарсаңында облыс әкімі Нұрлыбек Нәлібаев әлеуметтік осал топтағы отбасыларға Қызылорда қаласы Жаппасбай батыр көшесіндегі бюджет есебінен сатып алынған 150 пәтердің кілтін табыстады. Салтанатты іс-шараға Парламент Сенатының депутаттары Руслан Рүстемов, Наурызбай Байқадамов және Мәжіліс депутаты Мархабат Жайымбетов қатысты. Бұл туралы облыс әкімінің баспасөз қызметі хабарлады.

Аймақ басшысы баспаналы болған азаматтарға игі тілегін білдірді.

– Мемлекеттік қолдау мен ұлттық жобалар аясында биыл қаржыландырудың барлық көзінен өзімізде 869 300 шаршы метр тұрғын үй пайдалануға беріледі. Соның 2

жылда 4 мыңға жуық пәтер табыстырылып, 17 мың тұрғынның баспана мәселесі шешілді. Осылайша, тұрғын үй құрылысының көлемі 126 пайызға өсті. Мемлекеттік бюджеттен бөлінген 34

млрд 100 млн тенгеге 2,5 мыңнан астам пәтер беріледі. Өңірде жыл басынан бері 750-ден астам отбасы қоныс тойын тойлады. Ерекше атап өту қажет, өткен жылдан бері қаламызда 7, 9, 12 қабатты тұрғын үйлер бой көтеруде. Бүгін өздеріңізбен бірге тағы 150 отбасының баспана бақытына кенелгеніне куә болудамыз, – деді Нұрлыбек Нәлібаев.

Салтанатты шарада Сенат депутаты Наурызбай Байқадамов жерлерінің құттықтады. Қоныстой иелері атынан Гүлдана Майжиева қуанышын жеткізіп, құрылыс саласының ардагері Жанәбіл Нұрқышұлы ақ батасын берді.

Тұрғын үйлерді салған мердігер мекеме қызметкерлеріне облыс әкімінің Алғыс хаты табысталды. Аята кетейік, пәтер кілтін алғандар арасында жетім, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар, әлеуметтік жағынан осал топ өкілдері бар. Пәтерлердің аумағы 40 шаршы метр, оларды сатып алуға республикалық және облыстық бюджеттен 1 млрд 854 млн тенге бөлінген.

/// БІЛІМ

ОБЛЫС ӘКІМІНІҢ ГРАНТЫ ТАБЫСТАЛДЫ

Кеше өңірлік коммуникациялар қызметі ұйымдастырған брифингте биылғы 2023-2024 оқу жылының қорытындысымен облыс әкімінің грантын иеленгендер тізімі нақтыланғаны айтылды. Бұл туралы облыстық жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасының басшысы Ғабит Жаңабаев баяндады.

– 2013 жылдан бері өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуын айқындайтын мамандықтар бойынша облыс әкімінің грантын тұрмысы төмен және көпбалалы отбасылардан шыққан тұлғалар иеленіп келеді. Биыл да бұл мақсатқа облыстық бюджеттен

қаржы қаралды. Тамыз айының 5-15 аралығында құжаттар қабылданып, аудан және қалалық әкімдік жанынан құрылған конкурстық комиссиялардың екі мәрте отырысы өтті, – деді Ғ.Жаңабаев.

2-бет

Фото: Аидақ Әбішев

/// ДЕНСАУЛЫҚ

МАЗАНЫ АЛҒАН МАЙМЫЛ ШЕШЕГІ ҚАНШАЛЫҚТЫ ҚАУІПТІ?

Коронавирустан есін енді ғана жиған адамзат тағы бір қатерлі жұқпалы дерттен зардап шегуде. Бүгінде әлем елдері маймыл шешегі аталатын жұқпалы дертпен күресуді бастады. ДДСҰ басшысы Тедрос Адханом Гебрейос маймыл шешек эпидетін халықаралық маңызы бар денсаулық сақтау саласындағы төтенше жағдай деп жариялады.

14 тамызда Африканың ауруларды бақылау және алдын алу орталықтары кеселдің өршуіне байланысты денсаулық сақтау саласындағы төтенше жағдай жариялады.

ДДСҰ басшысының айтуынша, былтыр маймыл шешегінің тіркелу жағдайы едәуір өскен. Ал биылғы көрсеткіш былтырғыдан да асып түскен. Бүгінгі өзінде 14 мыңнан астам жағдай тіркеліп, олардың 524-і өліммен аяқталған.

«Конгоның шығыс бөлігінде маймыл шешегінің жаңа түрі тез таралуда. Енді оның көрші елдерге немесе Африканың басқа да мекендеріне де таран кетуі – алаңдатып тұрған мәселе» деп атап өтті ДДСҰ басшысы.

4-бет

/// ЕЛ ЖАҢАЛЫҚТАРЫ

Әзірге жағдай тұрақты, әйтсе де...

Денсаулық сақтау министрлігінің мәлімдеуінше, қазір коронавирус індеті жағдайын тұрақты деп бағалауға болады. Қазақстандықтар ұжымдық иммунитетті қалыптастырды және вакцинаға сұраныс жоқ. Алайда, пессимистік жағдайда әрекет етуге дайын. Бұл туралы «ҚазАқпарат» хабарлады.

Қазір елімізде коронавирускқа қарсы вакцинация жүргізіліп жатқан жоқ, бірақ эпидемия өршіген жағдайда мәселе қарастырылады. Бүгінде коронавирус инфекциясымен 1 290 адам тіркелген.

КВИ эпидемиясы өршіген жағдайда министрлік вакцина алу мәселесін қарайды. Денсаулық сақтау министрлігі Қазақстанда немесе Ресейде өндірілетін ПТР-тесттерді пайдаланады. Олар сақтау мерзімі мен жарамдылығын ескере отырып, жыл сайын сатып алынады. Ведомствоның мәліметінше, содан кейін ғана кәдеге жаратылады.

Мектептерде қауіпсіздік күшейтіледі

1 құрылқыдан бастап қауіпсіздік мәселелері бойынша сынып сағаттары тұрақты негізде енгізіледі. Бұл жөнінде Оқу-ағарту министрлігінің мәлімдемесін 24.kz келтірді.

Жалпы білім беру ұйымдарында тексеріс жүргізу жалғасып жатыр. Ведомство өкілдерінің айтуынша, мектептердегі жиназ, спорттық жабықтар, баспалдақтар барлығы тексеріледі. Сондай-ақ білім беру ұйымдарының аумағында және маңында ашық кәріз люктерінің болмауы да қаралады. Қазіргі таңда Ішкі істер министрлігі білім беру ұйымдарына іргелес жатқан жол инфрақұрылымының қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша 2023-2025 жылдарға арналған іс-қимыл жоспарын әзірледі. Құжатқа сай жарықтандыру, жылдамдықты шектеу және балалар қауіпсіздігі белгілері орнатылуы тиіс.

Ақылы жолдар саны артады

Egemen.kz-тің хабарлауынша, Көлік министрлігі елдегі бірнеше республикалық жолдарды ақылы негізге ауыстыру бойынша ұсыныс жобасын «Ашық НҚА» порталына енгізген.

Бұл қатарда «Балқаш-Бұрылбайтал», «Бұрылбайтал-Шу», «Қандыағаш-Мақат», Қарағанды айналыс жолы, Тараз айналыс жолы, «Үшарал-Достық» жол учаскелері бар.

Министрлік мәліметінше, осы учаскелер бойынша жол жүру ақысынан алынған ақша автомобиль жолдарын жөндеуге және күтіп ұстауға, олар бойынша қозғалысты ұйымдастыруға және ақылы автомобиль жолдарын күтіп ұстау үшін қажетті жол-пайдалану техникасын сатып алуға бағытталмақ.

«СБ» ақпарат

